A1 Topaic 6

07 Ceisteanna in aghaidh an chloig

Labhairt

2

07 Ceisteanna in aghaidh an chloig

Le múineadh:
- Ag fiafraí de dhuine an ndéanann sé rud áirithe.

3

An Aimsir Láithreach

- An cuimhin leat an tslí chun caitheamh aimsire duine a fháil amach?
- Cad a dhéanann tú nuair a mbíonn am saor agat?

4

©GaeilgegoDeo 2023

An Aimsir Láithreach

- Sa Ghaeilge tá gach briathar leathan nó caol.
- Chun an aimsir láithreach a dhéanamh tógann tú fréamh an bhriathair (an chuid a fhaigheann tú san fhoclóir) agus cuireann tú deireadh leis.
- Leathan – ann, (déanann) –aíonn (ceannaíonn)
- Caol -eann, (briseann) -íonn, (bailíonn)

5

An Aimsir Láithreach

- Cuirtear ***an*** + **urú** roimh an mbriathar chun an fhoirm cheisteach a dhéanamh.
- Cuirtear ***ní*** **+ séimhiú** roimh an mbriathar chun an fhoirm dhiúltach a dhéanamh
- **An + urú = ?**
- **Ní + séimhiú**

6

An Aimsir Láithreach

- An éisteann tú le ceol?
  -éistim / ní éistim
- An dtéann tú go dtí an phictiúrlann?
  - téim / ní théim
- An imríonn tú peil?
  -imrím / ní imrím

7

©GaeilgegoDeo 2023

An Aimsir Láithreach

Bain úsáid as an bhfoclóir www.teanglann.ie muna bhfuil tú cinnte.

8

9

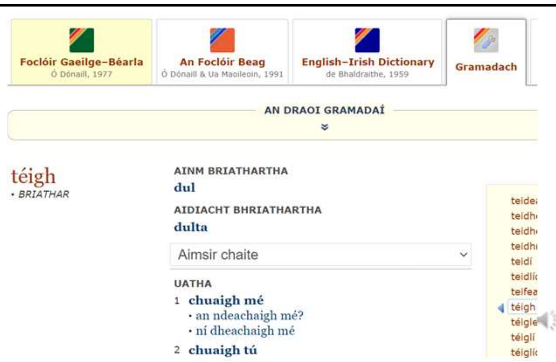

10

©GaeilgegoDeo 2023

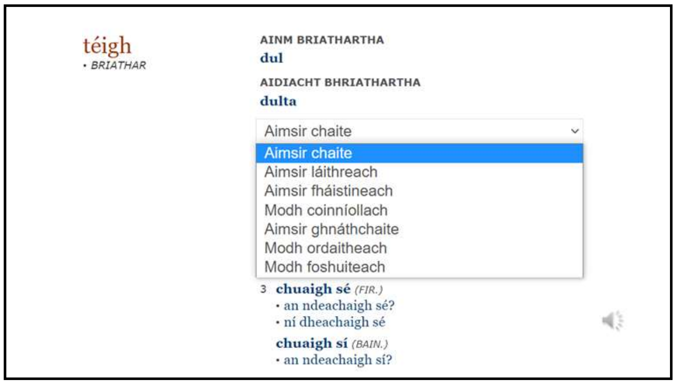
téigh
• BRIATHAR
AINM BRIATHARTHA
dul
AIDIACHT BHRIATHARTHA
dulta
Aimsir chaite
Aimsir chaite
Aimsir láithreach
Aimsir fháistineach
Modh coinníollach
Aimsir ghnáthchaite
Modh ordaitheach
Modh foshuiteach
3 chuaigh sé (FIR.)
• an ndeachaigh sé?
• ní dheachaigh sé
chuaigh sí (BAIN.)
• an ndeachaigh sí?

11

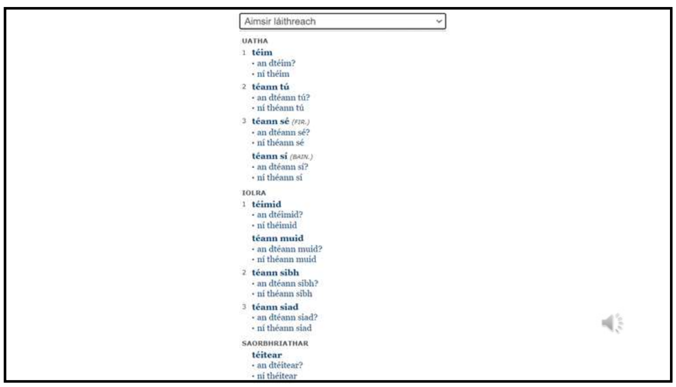
Aimsir láithreach
UATHA
1 téim
• an dtéim?
• ní théim
2 téann tú
• an dtéann tú?
• ní théann tú
3 téann sé (FIR.)
• an dtéann sé?
• ní théann sé
téann sí (BAIN.)
• an dtéann sí?
• ní théann sí
IOLRA
1 téimid
• an dtéimid?
• ní théimid
téann muid
• an dtéann muid?
• ní théann muid
2 téann sibh
• an dtéann sibh?
• ní théann sibh
3 téann siad
• an dtéann siad?
• ní théann siad
SAORBHRIATHAR
téitear
• an dtéitear?
• ní théitear

12

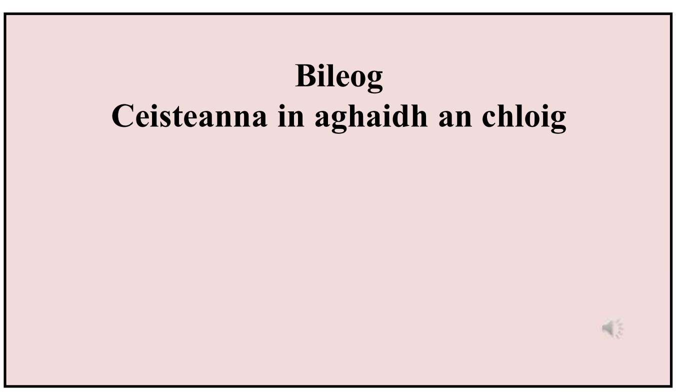
Bileog
Ceisteanna in aghaidh an chloig

13

Ceisteanna in aghaidh an chloig

- Cuirfidh mé na ceisteanna ar fad ort.
- Tabhair dom freagraí loma.
- Mar shampla: *An éiríonn tú roimh a seacht a chlog gach maidin?*
- Freagra: *Éirím/Ní éirím*.
- Breach síos na freagraí.

14

Ceisteanna in aghaidh an chloig

- Rachaidh mé tríd na ceisteanna ar dtús agus míneoidh mé aon focail nó frásaí nua.

- Folláin - healthy
- Blasta – tasty
- An nuacht – the news

15

Ceisteanna in aghaidh an chloig

1. An éiríonn tú roimh a seacht a chlog gach maidin?
2. An itheann tú bricfeasta folláin?
3. An dtosaíonn tú ag obair ar a naoi a chlog?
4. An dtagann tú abhaile ar a cúig a chlog?
5. An ndéanann tú dinnéar blasta gach tráthnóna?

16

©GaeilgegoDeo 2023

Ceisteanna in aghaidh an chloig

6. An bhféachann tú ar an nuacht gach oíche?
7. An mbíonn lón agat le cairde ag an deireadh seachtaine?
8. An dtéann tú go dtí an phictiúrlann Dé hAoine?
9. An gcasann tú ar do chairde Dé Domhnaigh?

17

Ceisteanna in aghaidh an chloig

- Anois déan iarracht na ceisteanna a fhreagairt chomh tapa agus is féidir.

18

Ceisteanna in aghaidh an chloig

1. An éiríonn tú roimh a seacht a chlog gach maidin?
2. An itheann tú bricfeasta folláin?
3. An dtosaíonn tú ag obair ar a naoi a chlog?
4. An dtagann tú abhaile ar a cúig a chlog?
5. An ndéanann tú dinnéar blasta gach tráthnóna?

19

©GaeilgegoDeo 2023

Ceisteanna in aghaidh an chloig

6. An bhféachann tú ar an nuacht gach oíche?
7. An mbíonn lón agat le cairde ag an deireadh seachtaine?
8. An dtéann tú go dtí an phictiúrlann Dé hAoine?
9. An gcasann tú ar do chairde Dé Domhnaigh?

20

Ceisteanna in aghaidh an chloig

1. An éiríonn tú roimh a seacht a chlog gach maidin?
2. An itheann tú bricfeasta folláin?
3. An dtosaíonn tú ag obair ar a naoi a chlog?
4. An dtagann tú abhaile ar a cúig a chlog?
5. An ndéanann tú dinnéar blasta gach tráthnóna?

21

Ceisteanna in aghaidh an chloig

6. An bhféachann tú ar an nuacht gach oíche?
7. An mbíonn lón agat le cairde ag an deireadh seachtaine?
8. An dtéann tú go dtí an phictiúrlann Dé hAoine?
9. An gcasann tú ar do chairde Dé Domhnaigh?

22

©GaeilgegoDeo 2023